

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/570/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213220102
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2213220102.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený splnomocnenkyňou: JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti odporkyňi: Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. č. XXX, o zaplatenie sumy 1.924,33 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 30. januára 2014, č. k. 7C/280/2013-35, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a v závislom výroku o trovách konania r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 121,31 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 121,31 eur od 29.09.2011 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, keď vo zvyšku návrh zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 9 ods. 1,6,7,8,9,10 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1,2,3,4, § 53 ods. 1,2,3,4 písm. a), § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, § 142 ods. 1 O.s.p., keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je nepochybné, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorého navrhovateľ poskytol odporkyňi úver vo výške 1.500,- eur, z čoho odporkyňa čerpala 1.277,05 eur. Celková čiastka, ktorú mala uhradiť bola určená sumou 3.065,40 eur pri ročnej úrokovej sadzbe úveru 70 %, priemerná RPMN za úver je 47,39 %, predpokladané RPMN revolvingu je 60,27 %, ročná úroková sadzba revolvingu vo výške 68,44 %. Z vyššie uvedenej sumy vyplýva, že výška úrokov 70 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi a preto v tejto časti zmluva nemohla byť platne uzavretá. Zo spisu vyplýva, že odporkyňa čerpala 1.277,80 eur, z čoho vrátila 1.155,74 eur, preto bola zaviazaná k povinnosti zaplatiť rozdiel teda 121,31 eur a podľa ust. § 517 ods. 2 O.z. v súlade s § 3 vl. nariadenia 87/1995 Z.z. zaviazal súd zaplatiť odporkyňu úroky z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 121,31 eur od 29.09.2011, kedy sa dostala do omeškania so zaplatením dlhu a to až do vyrovnania. Vo zvyšku súd návrh zamietol, pretože dojednanie úrokovej sadzby vo výške 70 % považoval za rozpor s dobrými mravmi, čo má za následok neplatnosť zmluvy týkajúcej sa tohto dojednania. Navrhovateľ mal v konaní iba úspech v nepatrnnej časti, nakoľko žiada o zaplatenie 1.924,33 eur a bolo mu priznané 121,31 eur, preto súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ a to ohľadne výroku, ktorým súd návrh zamietol a ktorým rozhodol o náhrade trov konania z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) a písm. h) O.s.p., podľa ust. § 205 ods. 2 písm. c), d) a f) O.s.p. a žiada, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutých výrokoch tak, že odporcu zaviazže na zaplatenie zvyšných nárokov, ohľadne ktorých bol návrh zamietnutý, ako aj k náhrade trov konania, alternatívne,

aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa, vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie, keď zároveň si uplatňuje náhradu trov odvolacieho konania vo výške 107,25 eur. Navrhovateľ namietal záver súdu, ktorý bez akéhokoľvek zdôvodnenia uviedol, že výška úrokov je v rozpore s dobrými mravmi. Súd pritom na posúdenie výšky odplaty ani nepoužil príslušné zákonné ustanovenie (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), ktorá je lex specialis v danej otázke. Z napadnutého rozsudku nie je možné zistiť, na základe čoho súd dospel k záveru o neplatnosti celej odplaty. Navrhovateľ ďalej poukázal na to, že maximálna výška odplaty za spotrebiteľské úvery v období od 10.06.2010 (§ 3 ods. 10 a 11 zák. č. 258/2001 Z.z.) stanovila pre rovnaký typ úveru, ako bol poskytnutý odporkyni maximálnu odplatu v hodnote 76 %. Podľa nariadenia vlády č. 238/2008 Z.z. bola maximálna výška odplaty pre zmluvy v spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16. mája 2010 do 15. augusta 2010 vo výške 76 %. Súd nezohľadnil pri rozhodovaní ani skutočnosť, že zmluvné strany sa dohodli na odplatnom požičaní peňažných prostriedkov a v nadväznosti na to, ani neaplikoval reálne zákonné ustanovenia, ktoré hovoria o úrokoch najvyššej prípustnej výške a situácii, kedy by dohoda strán túto najvyššiu prípustnú výšku prevyšovala. V pochybnostiach o výške úrokov mal súd určiť, aká výška je primeraná a aká už nie, a na základe takéhoto posúdenia mal rozhodnúť, čo má oporu aj v ust. § 502 Obchodného zákonníka. Podľa ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka dlžník je povinný platiť úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Z konštrukcie právnej úpravy nesporne vyplýva, že nie je možné rozhodnúť, že neplatnosti celej odplaty a prepisovať vôľu zmluvných strán tak, že pôjde o bezúročný úver. Navrhovateľ napáda aj nesprávny záver o tom, aká výška úveru bola odporcovi poskytnutá. Súd uvádza, že odporkyňa čerpala sumu 1.277,05 eur. Uvedené tvrdenie nezodpovedá obsahu vzájomných zmluvných vzťahov medzi účastníkmi konania. Na základe zmluvy o revolvingovom úvere bolo dohodnuté poskytnutie úveru vo výške 1.500,- eur. Pohľadávka na vyplatenie úveru 1.500,- eur bola započítaná oproti pohľadávke navrhovateľa na zaplatenie odplaty podľa dohody o poskytnutí služby vo výške 22,95 eur a výsledný rozdiel vo výške 1.277,05 eur bol vyplatený na účet odporkyne. Započítanie je rovnaký spôsob splnenia pohľadávky ako je jej splnenie platením na účet, v hotovosti, prostredníctvom poštového podniku a pod.. Z právneho a ekonomického je započítanie len nahradenie dvoch úkonov jedným, na miesto toho, aby si strany vzájomne poskytli plnenie, sa uskutočnilo započítanie.

Odporkyňa odvolací návrh nepodala. K odvolaniu navrhovateľa písomné vyjadrenie nezaslala.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ podľa obsahu použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a po oboznámení sa s rozsudkom a obsahom spisu dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vrátane závislého výroku o trovách konania je nevyhnutné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 7C/280/2013 je návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť mu sumu 1.924,33 eur, zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % denne a úrok z omeškania vo výške 4,775 % ročne zo sumy 85,15 eur od 26.05.2011 do 17.07.2011, zo sumy 85,15 eur od 26.06.2011 do 25.10.2011, zo sumy 85,15 eur od 26.07.2011 do 22.03.2011, zo sumy 65,15 eur od 23.03.2012 do 26.08.2012, zo sumy 45,15 eur od 27.08.2012 do 26.02.2013, zo sumy 85,15 eur od 26.08.2011 do 26.02.2013, zo sumy 72,79 eur od 27.02.2013 do 20.03.2013, zo sumy 29,81 eur od 21.03.2013 do 21.04.2013, zo sumy 85,15 eur od 26.09.2011 do 21.04.2013, zo sumy 41,- eur od 22.04.2013 do 20.05.2013, zo sumy 2.043,60 eur od 29.09.2011 do 20.05.2013, zo sumy 2.023,04 eur od 21.05.2013 do 23.06.2013, zo sumy 1.962,31 eur od 24.06.2013 do 21.07.2013, zo sumy 1.909,66 eur od 22.07.2013 do zaplatenia s tým, že ak tento úrok z omeškania táto zmluvná pokuta neprevýšia sumu 1.500,- eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1.500,- eur len 9,5 % ročne úrok z omeškania zo sumy 1.924,33 eur do zaplatenia.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, v časti v ktorej bol návrh navrhovateľa zamietnutý a vo výroku o náhrade trov konania.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súdu vedieť v čom sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania stručne jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odvolaací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti nepreskúmateľný, nakoľko z jeho odôvodnenia nemožno jednoznačne vyvodiť z akých konkrétnych dôvodov bol návrh vo zvyšku zamietnutý, keďže súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí neuviedol, akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil, z akých skutočností vychádzal, pričom súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež ne jeho celkovú presvedčivosť, tzn. že závery, ku ktorým súd dospel musia byť pre adresáta prijateľné, racionálne, a v konečnom dôsledku aj spravodlivé a presvedčivé.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle konštantnej súdnej judikatúry rozumie taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov (viď napr. II.ÚS 102/04, NS SR sp. zn. 5Cdo/102/2001 a 5Cdo/93/2000). Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Ak potom súd prvého stupňa skúmal platnosť zmenky, len z pohľadu jej splatnosti, pričom závery súdu v tejto otázke s poukazom na vyššie uvedené neboli správne, a neskúmal zmenku zo všetkých v zmysle zákona zmenkového a šekového do úvahy prichádzajúcich hľadísk, dopustil sa takého procesného pochybenia, ktoré malo za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je potrebné vždy hodnotiť ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, pretože tento nemá možnosť reagovať na nepreskúmateľné závery súdu prvého stupňa, čo je zároveň dôvodom na zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca príp. iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádza a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec správne posúdi. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

V tejto súvislosti je potrebné prisvedčiť námietke navrhovateľa, uvedenej v jeho odvolaní, ktorá sa týka nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti.

Zo žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / zmluva o revolvingovom úvere, č. zmluvy 8100030685, uzavretej medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporkyňou ako dlžníčkou dňa 14.09.2010 vyplýva, že navrhovateľ poskytol odporkyňi revolvingový úver vo výške 1.500,- eur, pri splatnosti úveru (počet splátok / splatnosti - deň v mesiaci) 36 / 25, výška mesačnej splátky vrátane úrokov 85,15 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 3.065,40 eur, RPMN 67,76 %, ročná úroková sadzba úveru 70 %, priemerná RPMN za úver 47,39 %, poskytnutá čiastka revolvingu 858,31 eur, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu 2.043,60 eur, predpokladaná RPMN úveru pri poskytnutí revolvingu v percentách 56 %, ročná, úroková sadzba revolvingu 68,44 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9 %. Účel čerpania úveru bez uvedenia účelu. V bode 8 predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere sa účastníci zmluvného vzťahu dohodli, že predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť, po splnení nižšie uvedených podmienok službu, spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti, uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom, a záväznosť dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 222,95 eur a za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu

vo výške 135,15 eur v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto dohody o poskytnutí služby. V zmysle bodu 13 predmetnej zmluvy neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania (na zadnej strane žiadosti / zmluvy). Podľa bodu 14 zmluvných dojednaní o revolvingovom úvere spol. PROFI CREDIT Slovakia s.r.o. (verzia platná 11.06.2010), podľa bodu 14.1 v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru alebo jej časti o viac ako: a) 15 dní po termíne splatnosti je veriteľ oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty vo výške 8 % z výšky dlžnej splátky a ďalej: b) 30 dní po termíne splatnosti je veriteľ oprávnený požadovať nad rámec zmluvnej pokuty uvedenej v čl. 14 ods. 14.1 písm. a) tejto Zmluvy o revolvingovom úvere úhradu zmluvnej pokuty vo výške 13 % z výšky dlžnej splátky. Z karty klienta odporkyne zo dňa 16.08.2013 vyplýva, že vyplatená čiastka predstavuje sumu 1.277,05 eur a splatená suma predstavuje výšku 1.155,74 eur s tým, že zostáva doplatiť suma 1.909,66 eur.

Z obsahu spisu v predmetnej veci je zrejmé, že účastníci uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere pod č. 8100030685 dňa 16.09.2010, na základe ktorej bol odporkyňi schválený úver vo výške 1.500,- eur, ktorý sa spolu s úrokom odporkyňa zaviazala splatiť v 30-tich mesačných splátkach vrátane úrokov vo výške 85,15 eur v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Odporkyňa na predmetnom úvere zaplatila celkovo sumu 1.155,74 eur. Z dôvodu, že odporkyňa bola v omeškani s úhradou už ôsmej splátky o viac ako 3 mesiace, bolo jej doručené oznámenie o uplatnení práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru z dôvodu omeškania. Celková suma dlhu odporkyne voči navrhovateľovi, ktorú si navrhovateľ uplatnil, predstavuje súčet neuhradených splátok vo výške 1.924,33 eur. Navrhovateľ si okrem zaplatenia tejto sumy uplatňuje aj nárok na zmluvné pokuty podľa čl. 14 ods. 14.1 Zmluvy vo výške 0,065 % denne a taktiež si uplatňuje časť zákonného úroku z omeškania vo výške 4,775 % ročne zo sumy nesplatennej časti istiny úveru a úrokov z jednotlivých dlžných súm.

Súd prvého stupňa posúdil predmetnú zmluvu o revolvingovom úvere zo dňa 16.09.2010, že ide o sumu spotrebiteľskú, aplikoval resp. uviedol vo svojom rozhodnutí ust. § 9 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd svojim rozhodnutím priznal navrhovateľovi nárok na zaplatenie sumy 121,31 eur, ktorá suma predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorá bola odporkyňi poskytnutá t.j. vo výške 1.277,80 eur a sumou, ktorú navrhovateľovi vrátila suma 1.155,74 eur. Ďalej súd priznal navrhovateľovi nárok na zákonný úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 121,31 eur od 29.09.2011, ktorým dátumom sa dostala odporkyňa do omeškania so splatením dlhu a to až do zaplatenia, keď vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol. Zamietnutie návrhu odôvodnil tým, že dojednanie úrokovej sadzby vo výške 70 % považoval za rozpor s dobrými mravmi, čo má za následok neplatnosť zmluvy, týkajúcej sa tohto dojednania.

Z rozsudku súdu prvého stupňa však nie je možné zistiť, akými úvahami sa súd prvého stupňa spravoval, pokiaľ posúdil, že výška úrokov 70 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi a preto je zmluva v tejto časti neplatná, a preto zamietol návrh vo zvyšnej časti. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že navrhovateľ si uplatnil nárok na zaplatenie poskytnutého úveru, ktorý bol úročený a s tým, že výška tohto úroku bola aj výškou pripočítaná k jednotlivým mesačným splátkam, avšak okrem úroku si navrhovateľ uplatňoval podaným návrhom aj zaplatenie zmluvnej pokuty a úroku z omeškania, ktoré súd prvého stupňa svojim rozhodnutím zamietol, avšak žiadnym spôsobom neodôvodnil, z akého dôvodu tak rozhodol. Ďalej odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa žiadnym spôsobom nezrejmil, prečo považuje výšku úrokov 70 % ročne v rozpore s dobrými mravmi, ktoré zákonné ustanovenie nie je v rozhodnutí ani citované a žiadne úvahy o tom, prečo táto výška je v rozpore s týmito dobrými mravmi nie sú uvedené. Takéto úvahy z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa nevyplývajú, čo robí tento rozsudok nepreskúmateľným.

Preto postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. odvolací súd rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti a v časti o trovách konania zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa náležitým spôsobom odôvodniť svoje rozhodnutie v predmetnej veci a pokiaľ mieni zamietnuť nárok navrhovateľa z dôvodu, že je v rozpore s dobrými mravmi musí svoje rozhodnutie náležite odôvodniť v tom smere, prečo je to v rozpore s dobrými mravmi tak, aby účastníci konania vedeli, akými úvahami sa súd prvého stupňa pri takomto posúdení riadil. Ďalej je potrebné, aby súd prvého stupňa jasným a zrejším spôsobom odôvodnil zamietnutie návrhu, čo sa

týka zmluvnej pokuty a úroku z omeškania požadovaného navrhovateľom. Ďalej je potrebné, aby súd prvého stupňa preskúmal predmetnú zmluvu o revolvingovom úvere v zmysle ust. zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a teda, či daná zmluva má všetky zákonom predpísané náležitosti tak, ako to ustanovuje v § 9 cit. zákona.

Až po takto doplnených právnych úvahách a po eventuálnom dokazovaní, ak sa ukáže takáto potreba, bude možné vo veci zákonne rozhodnúť tak, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa nenieslo znaky arbitrárnosti rozhodnutia vyplývajúce z absencie náležitého odôvodnenia. V konečnom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto uznesenie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.